

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 maja–15 czerwca 2008 r.)

19–21.05. Wydział Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego był gospodarzem Festiwalu Ziemi i Badań Polarnych, zorganizowanego w związku ze światowymi obchodami Międzynarodowego Roku Planety Ziemi 2008 oraz IV Międzynarodowego Roku Polarne 2007/2008. W czasie festiwalu odbywały się wykłady i warsztaty dla uczniów; otwarto wystawę hominidów czyli istot człowiekowatych, których rekonstrukcje wykonała rzeźbiarka Marta Szubert. Rozstrzygnięto także konkurs na imiona replik dwóch roślinożernych dinozaurów, stojących na wydziale — celofyza i olbrzymiego triceratopsa. Otrzymały one imiona Cylek i Tricusia.

20.05. Wybitny norweski glaciolog i badacz polarny prof. Jon Ove Hagen z Uniwersytetu w Oslo został doktorem honoris causa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Uroczystość odbyła się na Wydziale Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego w Sosnowcu, z którym słynny naukowiec od lat współpracuje. Laudację wygłosił przewodniczący Komitetu Badań Polarnych Polskiej Akademii Nauk, dziekan Wydziału Nauk o Ziemi UŚI, prof. Jacek Jania. W swojej przemowie podkreślił on, że prof. Hagen jest przyjacielem Polski i Uniwersytetu Śląskiego oraz wybitnym naukowcem, który zainspirował szeroką międzynarodową współpracę w dziedzinie badań lodowców Arktyki.

21.05. W Wyższym Urzędzie Górniczym w Katowicach odbyło się IV Posiedzenie Rady ds. Bezpieczeństwa w Górnictwie Węgla Kamiennego z udziałem Henryka Jacka Jezierskiego, głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska. Podczas posiedzenia omawiano m.in. nowoczesne technologie związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, zasobów węgla kamiennego i innych źródeł energii pierwotnej w aspektach bezpieczeństwa, ekologii i prowadzenia działalności gospodarczej. Prezentacje przygotowane przez wybitnych polskich naukowców dotyczyły potencjału Polski w zakresie istniejących źródeł energii pierwotnej oraz odnawialnych źródeł energii, a także wyzwań, przed jakimi stoi polska energetyka oparta na węglu (w kontekście ograniczenia emisji dwutlenku węgla). Omawiano także kwestie lokowania (sekwestracji) dwutlenku węgla w górnictwie, efektywnego wykorzystania metanu do celów gospodarczych i gospodarki wodorowej opartej na zgazowaniu węgla. Rada ds. Bezpieczeństwa w Górnictwie Węgla Kamiennego jest organem roboczym prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Skupia przedstawicieli nadzoru górniczego, szefów spółek węglowych oraz naukowców związanych z branżą wydobywczą.

23.05. We Wrocławiu odbyło się XXXII Międzynarodowe Sympozjum Polarne pt. *IV Międzynarodowy Rok Polarny*, zorganizowane przez Uniwersytet Wrocławski.

27–29.05. W Zakopanem odbyła się międzynarodowa konferencja pt. *Tatrzańskie mapy geologiczne*, zorganizowana przez Państwowy Instytut Geologiczny, Štátny Geologický Ústav Dionýza Štúra, Tatrzański Park Narodowy oraz Tatranský Národný Park. Celem konferencji była prezentacja pierwszych dziewięciu arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Tatr w skali 1 : 10 000 oraz stworzenie forum do dyskusji i wymiany poglądów na temat opracowań kartograficznych w Tatrach.

28.05. W Warszawie odbyła się konferencja pt. *Regionalizacja tektoniczna Polski*, zorganizowana przez Komitet Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk i Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego. Konferencja była poświęcona problemom związanym z podziałem tektonicznym Polski. Miała na celu przedstawienie społeczności geologicznej stanowiska KNG w tej sprawie, proponowanych zaleceń co do wydzielania i nazywania jednostek tektonicznych oraz dyskusję nt. dotychczasowych i nowych propozycji podziałów regionalnych.

28.05. W Głównym Instytucie Górnictwa odbyła się konferencja naukowo-techniczna pt. *Zagrożenia gazowo-pyłowe w górnictwie*. Konferencja była okazją do uroczystej laudacji prof. Pawła Krzystalika, obchodzącego jubileusz 75-lecia. Badania nt. wyjaśnienia przyczyn wybuchów gazów i pyłu węglowego oraz działań profilaktycznych są prowadzone w GIG od ponad 80 lat przez kopalnię doświadczalną *Barbara* w Mikołowie. Pozwoliły one na podjęcie skutecznej walki z tym zagrożeniem. Jednym z jej najaktywniejszych uczestników jest właśnie prof. Krzystolik, wybitny specjalista światowej rangi w zakresie zwalczania tych wybuchów. Życie zawodowe i naukowe Pawła Krzystalika jest ściśle związane z Głównym Instytutem Górnictwa — kopalnią *Barbara*, której był wieloletnim dyrektorem. Jest twórcą ponad 100 patentów związanych z poprawą bezpieczeństwa pracy w górnictwie, autorem ponad 230 publikacji, w tym 60 zagranicznych, a także honorowym członkiem Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego Światowego Kongresu Górniczego.

29–30.05. W Krakowie odbyła się konferencja pt. *Przemiany środowiska naturalnego a rozwój zrównoważony*, zorganizowana przez Towarzystwo Badania Przemian Środowiska *Geosfera* w Krakowie oraz Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Gór-

niczo-Hutniczej w Krakowie. W spotkaniu uczestniczył m.in. Henryk Jacek Jezierski — podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, który przedstawił referat pt. *Ochrona złóż i zasobów — fakty czy mity*.

29–30.05. W Warszawie obradowało IV Forum Geografów Polskich pt. *Studia regionalne a rozwój geografii*, które było poświęcone dwóm jubileuszom: 90-lecia utworzenia pierwszej jednostki geograficznej na Uniwersytecie Warszawskim oraz 30-lecia Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW. W uroczystym spotkaniu uczestniczyła podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Grażyna Praweńska-Skrzypek.

30.05. Państwowy Instytut Geologiczny, Akademia Górniczo-Hutnicza, Główny Instytut Górnictwa, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN, Instytut Nafty i Gazu oraz Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych podpisały umowę konsorcjum, w której określono zasady współpracy tych instytucji w dziedzinie geologicznego składowania dwutlenku węgla. Liderem konsorcjum jest Państwowy Instytut Geologiczny. Organizacja ta przygotowała projekt, który ujmuje zadania i prace państwowej służby geologicznej i hydrogeologicznej, a także podmiotów współpracujących w ramach *Narodowego programu rozpoznawania formacji i struktur odpowiednich do bezpiecznego geologicznego składowania CO₂ wraz z ich monitoringiem*.

30.05. W Bałtowskim Parku Jurajskim gościł główny geolog kraju Henryk Jacek Jezierski — podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska. W parku można zobaczyć naturalnej wielkości dinozaury „świętokrzyskie” oraz inne okazy z całego świata. Jest on wspaniałą wizytówką regionu świętokrzyskiego, przyciągającą rzesze turystów z całej Polski (<http://www.baltowski-park.pl/index.php>).

4–6.06. W Gdańsku-Sobieszewie odbyło się XI Seminarium pt. *Dokumentowanie i ochrona złóż kopalni*, zorganizowane przez Instytut Górnictwa Odkrywkowego Poltegor-Instytut, Oddział Geologii Morza Państwowego Instytutu Geologicznego w Gdańsku, Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie, Komisję Zasobów Kopalni przy Ministrze Środowiska oraz Komitet Zrównoważonej Gospodarki Surowcami Mineralnymi Polskiej Akademii Nauk w Krakowie. Tematyka seminarium obejmowała następujące zagadnienia: Metodyka rozpoznawania i dokumentowania złóż, w szczególności kopalni pospolitych; Ochrona złóż w planowaniu zagospodarowania przestrzennego; Poszukiwanie i rozpoznawanie złóż na potrzeby lokalne; Dokumentowanie złóż w obszarach morskich.

4–6.06. W Ustroniu odbyła się międzynarodowa konferencja pt. *Innowacyjne rozwiązania rewitalizacji terenów zdegradowanych*, zorganizowana przez Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego Sp. z o.o. w Łędzinach, wspólnie z Instytutem Ekologii Terenów Uprzemysłowionych w Katowicach. Honorowy patronat nad konferencją objął prof. Maciej Nowicki, minister środowiska.

7–8.06. W Hali Ludowej we Wrocławiu odbyła się XLV Wroclawska Wystawa i Gięda Mineralów, Skamieniałości i Wyrobów Jubilerskich zorganizowana przez Pra-

cownię Usług Geologicznych Wro-Min i Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego. Odwiedzający giełdę mogli obejrzeć wystawy tematyczne, m.in.: *Minerały Zagłębia Miedziowego; Kalcyty z Wojcieszowa; Opale z Australii, Meksyku i Etiopii; Pegmatyty ze Strzegomia; Bursztyny z Belchatowa i Jaroszowa; Meteoryty* oraz specjalną wystawę Jacka Wachowiaka *Wydlubane z Kamienia* (od surowego kamienia do wyrobu jubilerskiego). Przygotowane zostały także popularnonaukowe prelekcje: *Dolnośląska ziemia pieczętna — historia pewnego leku* (Tomasz Pawlik) oraz *O wykorzystaniu minerałów w malarstwie* (Agata Paclawska).

8–11.06. W Krakowie i w Zakopanem odbyła się XIII Międzynarodowa Konferencja Mikroskopii Elektronowej EM'2008, zorganizowana po patronatem prof. Antoniego Tajdusia, rektora Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie przez Wydział Inżynierii Metali i Informatyki Przemysłowej AGH, Polskie Towarzystwo Mikroskopii oraz Polskie Towarzystwo Badań Materiałowych.

9.06. W Poznaniu z grupą pracowników Wydziału Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza spotkał się Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. Tematem spotkania były zagadnienia ekologiczne związane z budową odkrywki węgla brunatnego w Tomisławicach i jej wpływem na jezioro Gopło.

9–11.06. W Zakopanem odbyła się XI Konferencja z cyklu *Wykorzystanie Zasobów Złóż Kopalni Użytecznych*, pt. *Zasoby złóż kopalni w strategii zarządzania środowiskiem naturalnym*, zorganizowana przez Zakład Pozyskiwania Surowców Mineralnych Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk oraz Katedrę Górnictwa Podziemnego Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. W trakcie konferencji odbyło się II Walne Zebranie Polskiego Stowarzyszenia Wyceny Złóż Kopalni. Stowarzyszenie to powstało podczas poprzedniej X konferencji w 2006 r., a 1 czerwca 2007 r. uzyskało osobowość prawną.

10.06. W siedzibie Ministerstwa Środowiska w Warszawie odbyło się spotkanie Henryka Jacka Jezierskiego, podsekretarza stanu, głównego geologa kraju z przedstawicielami Związku Pracodawców Branży Geologicznej. Tematem rozmów było uruchomienie przedsięwzięć, finansowanych ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także harmonogram prac nad nową ustawą *Prawo Geologiczne i Górnicze*.

12.06. W Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk w Warszawie otwarto nową wystawę fotografii Aleksandra Chmiela pt. *Woda inaczej: świat rosy*. Prezentowane na wystawie fotogramy utrwalają niezwykle obrazy natury. Wystawa znakomicie komponuje się w cykl ekspozycji *Natura — Sztuka*, prezentowanych od wielu lat w muzeum. Oglądać ją można do 16 sierpnia br.

12–14.06. W Pieskowej Skale odbyła się konferencja pt. *Wody na obszarach chronionych*, zorganizowana przez Instytut Geografii i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Komisję Hydrologiczną Polskiego Towarzystwa Geograficznego.